

Motion till riksdagen

1989/90:Sk339

av Sten Svensson m.fl. (m, fp, c)

Lägre arvs- och gåvoskatter, m.m.

De höga arvs- och gåvoskatterna ställer till svåra problem vid generationsskiften i familjeföretag. Situationen i dag är den att ett framgångsrikt småföretag inte utan orimliga effekter kan överföras till nästa generation genom arv eller gåva.

Företagets substans finns i fastigheter, maskiner m.m. vilket innebär att företagets tillgångar inte kan realiseras utan att företaget raseras. Vid ett arvsskifte händer det därför inte sällan att hela företaget måste säljas.

Arvingar kan visserligen få anstånd med skatten eller låna till densamma men detta väger endast i mycket ringa del upp de höga arvs- och gåvoskatterna. Trots att dessa problem länge varit uppenbara och att det gjorts vissa ansatser till förbättringar, har man på senare år genomfört lagstiftning som försvårar generationsskiften. Det gäller bl. a. den 1984 slojade avdragsrätten för s.k. egendomslivräntor och förmögenhetsbeskattningen av kapitalförsäkringar tagna efter den 13/9 1986. Vidare har en dom i högsta domstolen bidragit till att ytterligare försvåra situationen. Denna dom innebär i korthet att den s.k. lättnadsregeln – värdering till 30 procent av substansvärdet inte får tillämpas när mottagaren av gåvan lämnat en s.k. vederlagsrevers. Flera företagare som redan överlåtits sina företag på detta tidigare godtagna sätt kan därför komma att drabbas av mycket högre skatter än vad de hade anledning att räkna med när rättshandlingarna företogs.

Vid ett skattepliktigt värde (30 % av substansvärdet) av företaget på 900 000 kr blir arvsskatten för en ensam arvinge inte mindre än 275 000 kr och belastningen på företaget vid 75 procents marginalsatt 1 520 000 kr.

Det är ingen överdrift att påstå att den maktkoncentration vi i dag upplever inom näringslivet delvis är en direkt följd av våra höga kapitalskatter.

Om man finner att växande familjeföretag skall vara en viktig beståndsdel i det svenska näringslivet och därtill finner att det skall vara möjligt att överföra familjeföretag från en generation till en annan måste arvs- och gåvobeskattningen i samband med generationsskiften i familjeföretag avsevärt lindras.

Det bör ankomma på utskottet att utforma erforderlig lagtext.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen hos regeringen anhåller om förslag till avsevärt

lägre arvs- och gåvoskattesatser i samband med generationsskiften i familjeföretag,

Mot. 1989/90
Sk339

2. att riksdagen beslutar att kapitalförsäkringar som tas för att möjliggöra ett generationsskifte i familjeföretag befrias från förmögenhetsskatt.

Stockholm den 12 januari 1990

Sten Svensson (m)

Ingvar Eriksson (m)

Ivar Franzén (c)

Hugo Hegeland (m)

Gudrun Norberg (fp)

Siw Persson (fp)

Rolf Clarkson (m)

Ulf Melin (m)